

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Opera

P. 1-3 nebst Inventarium

Gerson, Jean

[Straßburg], 1488

De simplificatione stabilitione seu mundificatione cordis

[urn:nbn:de:bsz:31-300776](#)

stultus hésit ut occüberet. Potuerāt̄ b̄ plu-
rima dici de causis et modis h̄mōi lesionis
virtutis fantastice. Ideo q̄ vigilat̄es pari-
unq̄ somniātib⁹ silia. Et b̄ vocat̄ gallicē re-
uer vel reuerie. Ita ut reputent ea q̄ in sola
fantasia versant̄ interi⁹/exteriorib⁹ p̄cipe
sensib⁹. Notū ē hoc in maniacis. Notū p̄-
terea in q̄busdā melācolicis/q̄ nōnūq̄ vo-
lunt se deuotos meditatiōs q̄ dīci et repu-
tar. Quos h̄mōi p̄fundata circa corporalia
fantasatio facit errare multipliciter/ eousq̄
vel in elevarē corporis xp̄i/ vel in alia re-
cogitatōe sua/existimēt se videre realitē de-
um crucifixū/aut sub alia quis fantastica
forma corporali. Putatq̄ alij se voces audi-
retanq̄ xp̄i/vel alicui⁹ sanctorū. Quia sup-
r̄ assignatōe naturalis cause diuersa sūt
a diuersis scripta volumia. de quib⁹ nō est
nūc dicendū p̄ singula. Consurgit̄ b̄ dis-
ficultas nō modica qualiter videlicet sciri
possit distinctio inter reuelatōnes veras et
falsas. An fiant ab angelis lucis aut tene-
brar. Hoc ē a sanctis angelis aut diabol. Quas reuelatōnes vniq̄ abnegare nō possi-
mus fore nōnūq̄ a perturbatis fantasmati-
b⁹ et errorib⁹. Felix punde q̄ in lege dñi me-
ditat die ac nocte/ si tñ comes fuerit discre-
tio/ quā solā parat hūilitas captiuās oēm
intellectū in obsequiū fidei/ et semper alieno
magis q̄ p̄xio credēs iudicio.

Finis. i4 83. ipo die valerianī.

Incipit tractatus eiusdē de simplificatione. stabilitōe. seu mundificatione cordis.

Prima notula de
vi abstractiua intellectus.

In simplicitate cordis querite il-
lum. Hac sapientis exhortatōez;
hanc simplificatōez cordis/ illi
facere nequeūt q̄ sunt in se mul-
tiplices varijs. Propterea necesse ē spūa;
le cor aie(qz caro nō pdest quicq̄) adynita-
tē recolligi. si cauere debeat pīculū q̄le no-
taūm in fine tractat̄ alteri⁹. Hoc v̄o quo
fiat explicare difficult̄ est. qz qliter non fiat
agnoscere. Et qdē apud eruditos in phic⁹
disciplinis hēbit ista manuductio nra pri-
ma min⁹ difficultatis. Poller itaq̄ nr̄ icel-
lēt⁹ vi abstractiua/q̄ longe pfectior effica-
ciorq̄ ē. qz ponat in estimatiua v̄tute bri-
ti v̄tose ouis. Quem v̄t dicit Auicen. ex

motu et figura lupi visi/ elicit mox inimici-
ciā nō sensatā quā refugit. H̄r igit̄ intelle-
ctus p̄ inspectōez fantasmatū causator⁹ et
rebo extrinsecis. vnde format primo conce-
ptus vagos ab omni p̄notatōe accidētūz
ut a situ. a loco. a figura. a tpe. et sic de alijs.
Quo facto remahet in aia similitudo cēntias
lis/in q̄ conueniūt exteri⁹ a pte rei oīa sensata
que sunt eiusdē generis vel eiusdē sp̄ei. Ex
emplū primi aialias. Exemplū sc̄bi hūanis
tas. Quia denudatōe sic facta remanet abi-
solutus et v̄lis cōcept⁹ aialis. Remanet in-
sup specificus et absolutus cōceptus bois
quos signat̄ voces iste aial et bo.

Notula .II.

Desimplificatione cordis in meditatione
per abstractionē a fantasmatib⁹ et figuris

Et Raducam⁹ p̄nter ad p̄positū d̄ sim-
plificādo meditatiōem nr̄am circa
diuina/p̄ abstractionē a fantasmatib⁹ et fig-
uris. Ecce stet q̄ scim⁹ nos h̄rē dilectōem
boni et odium mali. Stem⁹ in his paucis
primo. qm̄ inueniūt sile de reliquis multis.
Audio igit̄ et cognosco q̄ diligis bonum.
Introget te meditatio tua q̄ res ē ista dilec-
tio. Lōstat itaq̄ q̄ neḡ colorata est. neḡ
sonora. neḡ sapida neḡ odorifera neḡ fri-
gida. neḡ calida. nō lenis. nō aspa. Ite in-
teroget te meditatio tua qliter et in quo se
figat et statuat. cū id in q̄ se figere et statuere
videſ neḡ figuratū. neḡ corpulentū sic/ ca-
lidum. frigidum/ aut coloratum.

Notula .III.

De conceptu boni absoluto seu vniuersal-
i qualiter fiat.

Ones fortassis q̄ non habeas con-
ceptum dilectionis boni/ qn de-
necessitate seratur cordis intuitus
ad hoc vel ad illud bonum particulare. vt
ad bonam tunicam. ad bonum cibum. ad
bonū hominē. Et ita de reliquis. Respon-
sio tibi pater p̄ alteram p̄siderationē p̄zio,
rem de vi abstractiua cordis intellectualis
Per cui⁹ virtutis opationēz. tolle bonum
hoc. tolle bonū illud sicut loquitur Aug⁹;
et remanebit verum et generale bonū. Qd̄
qualiter fiat iam aperiūmus. Conueniūt
nempe bona omnia in vna generali ratio-
ne que est cōuenientia ad appetitū. Bonū
quippe est qd̄ omnia appetunt. Denudeſ

De simplificatione

Igitur hanc rationē boni ab ybi t nūc hoc
est a loco vel situ vel tpe. ab omni pterea cō
fusionē seu cōnotationē accidentiū t erit il
le conceptus qui remanebit absolut⁹ tūm
versalis cōueniens omni bono.

per idētitatē qm̄ est ipse deus.

Notula VI.

Ides arbitror quēadmodū mediā
tās pōt intellectū suū figere i recō
gnitōe boni nō b⁹ vel illi⁹ figurati
corpulēti vel colorati. Et dñct̄ serf volun
tas in dilectōe absolutā primi t veri boni
qd̄ nō ē bonū p̄ principatōe ut alia oia. sed
per eēntiā. Poteris ita negociani circa pos
tentia. circa sapiaz. circa iusticiā t ita reue
reri diuinā potētiā. Vlerecūdari ad sapiaz
si turpis es. Trepidare ad p̄sideratōe iu
sticie si malus es. Qd̄ si forte quesieris/
an p̄ceptus hm̄oi sūt absoluti t p̄prie deo
vīsum est hacten⁹ mibi q̄ ita/saltē de possi
bili hoc est q̄ in via potest meditās et ab
stractiū intellectus formare sibi concept⁹
absolutos t proprios cōuenientes soli deo.
Qui dabunt noticiā propriā t absolutam
sed nullatenus intuitiū de eo.

Notula VII

Perra ē nobis ex p̄dicris via ad is
telligēdū mysticā theologiaz/ deq̄
scriptis diuin⁹ dionī. ultra illaz q̄ sū
bolica t illaz q̄ p̄pria nūcupat. Procedit ita
q̄ symbolica theologia p̄ silūtudies regtas
in rebz/attribuēdo deo q̄cqd videt esse p̄f
ectionis in rebz causatis/ita vi hoc mō dica
tur de nedū noiabilis. Et hoc mō dixit di
uin⁹ Bartholome⁹ p̄t dionysī refert/cuā
gelii esse latissimū sic appellat⁹ de⁹ leo p̄p
fortitudinē/lapis ppter durabilitatē. agn⁹
propter māsuetudinē. sol ppter illustratio
nem. t ita de reliq̄s/que nō fīm essentiā sed
per solā attributionē/ t p̄ analogiā silūtus
dinē de deo loqmur q̄s balbutiētes t pal
pantes in ymbra occūbentis lūis vel grē
intelligēti n̄e in nobis. Procedit vō my
stica theologia p̄ abstractionē/modo velut
opposito ad p̄cedentē/qui quicqd est affir
mat de deo/ iste vero prorsus negat d̄ deo
omnia. Et ita breuissimū est vt ait idē bar
tholomeus euangelium.

Notula VIII

Emplū palpabile dat ipē dionī. p
emanūductōe bū⁹ theologie mysti
ce. Fōsidera fabricatōe statuarū
nonne hic format imaginēm vel statuam
nō addens quicq̄s sed rescindens et remo
uēs. ex qua substractione r̄manet agalma

Notula III.

Uleres forte iterū ybi est illud om
ne t generale bonū. Ecce cadit in
materiā p̄munē de ylībo quid sine
et si sint in rebz extra/ p̄ter oēm intellectus
ogatōe. Dicim⁹ aut̄ q̄stū hic satis eē puta
mus q̄ ylītas deriuat⁹ t fundat⁹ in rebz sin
gularibz. alioq̄n ficta esset. sed q̄stūat⁹ t cō
stituit⁹ in opatōe intellect⁹ abstrahentis co
modo q̄ tac⁹ est similitudines rep̄ in quibz
eēntialiter seu q̄dditatue cōueniūt ab ybi
et nūc id est loco t tpe. Unū si q̄ras ybi ē hu
manitas ad extra: dico q̄ in hoc hoīe sin
gulariter t in altero sīl. t si null⁹ ēt singu
laris hō>nulla p̄maneret extra: hūanitas.
quoniam destrictis primis substātibz vt di
cit Arest. impossibile est aliqd alioz rema
nere. nibilomin⁹ adhuc remaneret hoc ylīle
humanitas interius in mente angelī sicut
ante mūdi cōstitutionē erat. Et pur nūc est
ylīs ratō hūanitatis in mente dei/nec erat
res aliaq̄s mens dei/neq̄s realiter/ vt om̄es
p̄cedūt. neq̄s formaliter vt nōnullis placet
Est demū articul⁹ parisien⁹ condēnat⁹ dis
cens q̄ ab eterno fuerūt extra deū q̄ditates
alique/vel ylīs rōes. quales fantasias sūt
quidā esse ylīa realia p̄ter deū/ t p̄ter oēm
intellectus opationē seu cōceptum.

Notula V.

R Ursus ad intelligēdū dictū hm̄oi
q̄ destrictis primis substātibz im
possibile est aliqd alioz remanere
Attēdendū est ne locutio varia sit dū loq̄
mur de hūanitatis q̄ ē ab extra/ t de p̄ceptu
hūanitatis quē intra reponim⁹. Est enī h
nomē hūanitas primo mō nomē prime in
tentōis supponēs immediate t principalit
pro re ad extra q̄ est vel esse pōt si sit amplia
tiua suppositio/ t hec in solis singularibz
hoīibz rep̄i. Hoc vero nomē hūanitas sūt
prum scđo mō/supponit non pro rebz ad
extra/sed pro p̄ceptibz de hūanitate habi
tis ad intra seu p̄ angelū seu p̄ humanū in
tellecū. Aut est idea hūanitatis in mente
divina/p̄ idētitatē locutionis/sicut ponis
mus q̄ sapia est in deo nō p̄ in besionē sed

Ac mūdificatione cōdis

68

pulcerimū/īmago pulcra figurata vīsculpta. Sic agit suo modo meditatis animū dum ab hoc conceptu vago cōnotatio sc̄z hoc ens/et illud ens, qui conceptus habet etrebus exteriorib⁹ sensatis/intra facit abstractionē modo p̄declarato. Remouendo ab hoc conceptu vago quicqđ est imperfectio nis in entib⁹ cognitis p̄ fantasmatā. Et qz nullum est cātū ens quin sit imperfectus/ne gar merito omne ens tale a deo quia dimi nū, quia dependens, quia potentiale, qz defectibile, et ita de reliquis imperfectiōib⁹ Quia abstractione facta dici nequit q̄ ni bil remaneat cognitū in abstractionis anis mo/quin potius resultat agalma pulceris mum/ seu iuxta cōmuniōrē philosopha tū locutionē/ remanet conceptus entis perfecti/denudatus ab omni imperfectiō. Et h̄mōi est proprius dei conceptus abso latus, licet nō intuitiūs, de quo domin⁹ ad moysen. Ego suz q̄ sum, hec dices filijs israel. Qui est misit me ad vos. Et hoc mo do iuxta verbum propheticiū est vnum no men domini dei.

Notula .IX.

Oncordat his dictiū Damasceni c̄ q̄ hoc nomen ens dicit substantie pelagus infinitū. Demonstrat no bis dominus Bonaventura in itinerario suo mentis in deum sc̄do capitulo/ q̄ isto modo ens est propriū nomen dei. Consonant hebrei qui dicunt hoc nomen thetra gramaton significare deum absolute, non per respectū ad creaturas. Quod qualiter esset dīcendū nisi posset haberī conceptus būiū modi absolutus/non satis intelligo. **V**identur forte talia falli vel impossibi lia nō exercitatis in abstractione talū con ceptū. Non enī videtur eis dum intelligunt/exempli grā hominē/ quin semp in telligant ipm cum confusione/ seu vestitu quodā vel circūstantia loci t̄pis et aliorū/ accidentiū/ dum nō concipiūt hominem nisi vt est animal rationale, et ita concipiūt actum rōcinationis/cōcipiūnt etiam aialitatem que nō est propria soli homini. Redargutio aut̄ talū hominū magis faciens da est monitione/ vt vim sui cordis inelle ctualis attēdant/q̄ studiosa rōcinationis ostēsione. Alioqñ sic agit cū eis q̄si si cecō alicui, aut nicticoraci/ solis radius digito monstratus queratān videat,

Notula .X.

Vest et p̄missis dubitatio ppter errorē manicheop̄/ quos forte de c̄pit recogitatio qualem de bono posuimus. Qd si sit aliquod bonū partici patum, et erit aliqd esseſtiale et primū bonū. **V**idetur itaq̄ esse ſimilis rō de maſlo. Qd si sit aliqd malum in rebus creatis, ſicut ita eſte quis negauerit dab̄i aliqd maſlum primū p̄ eſſentiā. **A**trvero diuinus diōn, et aug. drām certissimā et latissimā do cuerū demonstratē q̄ nihil est malū poſi tive in rebo/ ſed tñ priuatiue. Propterea ſequit ex concesſione mali/ q̄ aliqd ſit pri mu et nullo mō q̄ ſit aliqd primū et purum malū. **E**st enī impoſſibile ſicut dicit arēt, q̄ purū malū per ſe ſubſifteret. Quia ſi pu ru ſit, ſe deſtruit. Hō habet igif fundamen tu niſi bonū vel in bono. **F**allit aut̄ leui ter ignarus aut nescius analogie entis vel hui⁹ verbi eſt. Que ponit quadruplex ab arēt, iij, metaph. ita vt illud qđ nullo mō eſt positive et in actu/ eſſe tñ dica ē q̄ videli cer eſt in potētia, i. pōt eſſe. **V**el q̄ dicit ea rentia alicui⁹ boni debiti in eſte. Hō enī ſe ſquit. **H**abū eſt priuatio boni debiti in eē. ergo malū eſt actus/ vel aliqd poſituum. **N**m ita nihil eſt. Quis ergo mirabit ſi nō ſit aliqd primū et ſumū tale malū cū nulluz ſit p̄ticulare vel in ſuſtitū actu tale h̄mōi.

Notula .XI.

Ergam⁹ p̄nē oñdere magis ac ma gis modū q̄ ſimplificari tyniri po terit ſpiale cor meditati. ſeclusa fa taliaꝝ multiplicitate remoto lesionis ima ginative ſtutis pſculo. **D**icit beat⁹ diōn. arēt, et alij/q̄ amor bz ſtutis vnitua/ quē admodum calor omogenia ſgregare et ab etherogeniis ſepare bz. **P**reſupponamus igif ex ſupiorib⁹, q̄ meditati fabricauerit ſi bi ſceptū boni potētiae. ſceptū ſapie. cōce ptiū iuſticie. ſceptū clementie. ſceptū beni uolētē et dilectōis/figit iſtis pede ſinistris aie q̄ eſt intellect⁹ vel rō. Deinde pedē alre rū dext̄, q̄ eſt volūtas/ p̄tēdar p̄ amore tal̄ boni/ vel potētiae/ ſapie/ clementie etc, velut in anteriora ſe exēdēs. **H**oc eſt dicere, q̄ et id ſatagat amare quod cognoscit/conetur amare deum ſumme et primū bonum. **H**ic amor cū non ſit diſcurſiuus/nec vaget/ ſed inbercat amato in ſeet propter ſe. Ita ve

natur suo mō totus in amatū penetrare/
z in ipm collabi/z vnu cū illo quātū possi
bile ē fieri. **F**it nūc qdā separatō corporaliū oīm
q̄ sunt etherogenia ad spūalitatē cōpata/z
ita remanet vniū qdā spūaliū. q̄lia sūt de/
taia corporalia dō feces z cineres remanēt.

Notula XII.

Idit z sensit hanc separationē spūas
Vnlū a corporib⁹ in boie fieri posse q̄
dicebat. **V**erbū dei viuū z efficac
ptingēs vlc⁹ ad diuisionē spūs z aic/z pa/
gūs z medullaz z c̄. vbi capiſ anima p sen
sualitate vel aialitate que corpus includit
et aiam. **N**uāuis vero apls tribuat virtutē
tem hāc dimisnā aic a spū. verbo dei h̄ dicit
p tanto si diligat verbū dei ab ipo spū.
Dūm sola cognitionē verbī dei spiritui ad h̄
nō satis est. **P**ropriera audi qd̄ vltra ver
bi cognitionē subsequēter senserit aia des
uora. **A**ia mea inqt liqfacta ē vt dilect⁹ lo
cūt̄ est. **L**ocutio z auditio ad cognitōe. lī
q̄factio spectat ad amorē. **D**ūm amor vna
z patōe z h̄re acutū nomē ppter desideriū
penetratiōis in timedilecti. **L**iqfactōis yo
nomē molli⁹ suau⁹ q̄ ē/ affectū spōsi diligē
tis accōmodati⁹ san⁹ q̄ repūtāt. **Q**uia liq/
facti natura nō ztineri termis pprūs. nec
q̄escere sed effluere sp̄ z dilabi q̄s q̄s sīstat
in alio. **I**ntelligam s̄. lī d̄ liqfacto vlemol
lito spū p amoē dei/suo mō. q̄ in solo deo
terminū suū inuenit z q̄tē. **A**d cui⁹ etem/
plar sigillaf. exēplaf. trāformaf. simplifica
tur. z vnit̄. **E**t ita de reliq̄s silib⁹ Remanet
seculentū qd̄ est porōis inferioris. **V**nl̄
colligif corollariū vel porisma pulcerimū
q̄ sic res dū emanat a deo z sequēter dūz
sed diffundū. sīc i sole sp̄cim⁹ sic pgressus
ad p̄iculariora z grossiora q̄ pl̄ h̄nt mate
riales z dītōes. sic i reditu ad deū q̄ sit p ho
minē z c̄platiū. reducēdo silitudines rerū
primo p̄ceptas in sensib⁹ ad intellectualēz
spūalē puritatē sic abstractior z vniuersa/
lior reductio ad vniitatē z quādā imateria/
litatē. Nam qd̄ natū est et spū. spiritus est.
Dicerūt an nos hec oia sancti doctores
Quid enī in expositū reliquerūt. **S**ed hec
iterum meis verbis et ordine sub paucis
cōmemorata sunt.

Notula XIII.

Que alium docet modū simplificandi cor
spectantem ad affectum. sicut prior magis

ad intellectum:

Eritamur si forte poterim⁹ inueni/
remodū alterū meditatiōis simpli
ficande z a fantasmatib⁹ elongāde
q̄ familiarior z ab hoībo n̄ exercitāt̄ aut ele
uatis in phīca disciplīa seu metaphīca ea/
ptibilior forte fiat. **C**ōstituam⁹ in primis
exēplū palpabile cui⁹ erūt capaces etiā ipi
pueruli suo mō. **D**icat aliq̄s vni puer iā
vtei rōne. q̄ neq̄ patrē suū/ neq̄ matrē v̄
dit vnc̄. **D**icat inq̄s Ecce tu puer p̄ez ba
bes in regione lōginquissima potētissimū
sapientissimū. optimū. z glorioſissimū. Ille
est q̄ te genuit z fecit. ille ē a q̄ z p̄ q̄ne
tunq̄ tibi oia q̄ habes bona. **H**e vlestes hec
cibaria. hec poma. he nuces z silia. **N**ūq̄d
nō merito habes talē diligere/tali obedire
z facere q̄cqd̄ ipē mādauerit. **H**oc audito
bon⁹ puer moueb̄ affectu naturali ad au
ditū p̄is nomē. vtferat in dilectionē ipsi⁹
cum tū apud hmōi puerū nō sit alia p̄is
cognitio. q̄ ea q̄ fidē aut narratīs ei inge
ritur simpliciter auctoritatē. **H**ic puer nō
p̄siderabit de necessitate p̄ez sub aliquib⁹
p̄ditionib⁹ materialib⁹ vt q̄ sit alb⁹/niger/
paru⁹ magn⁹ z c̄. **V**el etiam si p̄siderauerit
ipē p̄tū sine ml̄to conamiese auertere pos
terit ab hmōi p̄sideratōe z in noīc seū co
gnitōe hū⁹ qd̄ est p̄tō defacili intēdere
valer/tenetimo cordis amore/put tot⁹ nō
uit in ei⁹ dilectōe z inhiare/suspirare/ z totū
suū in eū desideriū auertere. **Q**uidni dices
rit sibi ipi⁹ aut alijs de p̄fīc. **V**lūt talis
bon⁹ p̄. **B**ndict⁹ in p̄petuū ille dilect⁹ p̄
Bū sit sp̄ isti p̄i/q̄ certe mibi ē valde dili
gēdus. honorādus/reuerēdus. z p̄ oculis
iugiter habēdus. Deniq̄s siq̄s ab hmōi q̄
sīcīt. q̄lis est tu⁹ iste p̄. **R**idebit vnc̄ nū
aliud. Hescio plus/nisi q̄ ipē est me⁹ caris
simus p̄/p̄genitor me⁹. nutritor me⁹. būs
factor me⁹. p̄tector me⁹/ z siq̄sunt similia.
Et hec nū nouit solū fide p̄ auditiū/ z nō in
tuitū vel p̄ vīsum vel attractū.

Notula XIII.

Existimo q̄ simili manuductione
poterit christianus etiā quiq̄s
rudis z literarum ignarus/induci
vt transeat in affectum cordis erga domi
num deum suū/z ea que sunt diuina z spi
ritualia/descendendo corporaliū in reū fantas
as/aut suppreditō eis quādā quasi trā
uolatu generalis meditationis z amoris

Exemplificem⁹ adhuc aliter Desiderat aliquis saitatem dū egrotat. Nonne pōtē hic optare seu petere medicū n̄ hūc vel illū singuliter. Sicut sitiēs appetit vinū et esuriens cibū. Qd̄ m̄ facit se pōnō p̄habita fantasias ad hoc vel illud vinū. aut ad hūc vel illū cibum. **A**pplicet meditatis cor silitudines istas p̄ practicā sue meditatiōis. P̄fēcti v̄ offertur aliqđ corporeū oculis sue meditatiōis. Non quiescat in eis sed suspirando desiderando. diligēdo. supuolare querat ad quoddī abstractus. denudatū. vñū. Utak corporibus q̄si quibusdā scalis ad tēdēdū in spūnalia. non quiescēdo in scala. Exemplificauimus iam de filio meditare circa p̄fēz ignorū de egrorōq; de sitiēte de esuriēte qui suspirat ad medicū. ad vinū. et ad cibuz ignotos. atq; ad huiusmōi afficiunt et desiderant. Imo etiā si cognouerim⁹ ih̄m c̄stum p̄t loquīt ap̄ls. non tamē eo mō fm carnem nouim⁹. sed v̄ redēptōrē et saluatorem et v̄ dei virtutē et sapientiam ip̄m recognoscimus. Qui fac⁹ est nobis a deo p̄fē sapientia. iusticia scificatio. et redemptio.

Potula. XV.

Puto iuxta traditionē banc motus est Hugo dicere. Quoniam aliquā dilectio intrat vbi cognitio foris stat. Nō q̄ amor exclusus omnē cognitionē. sic enim fieri nō pōt̄ v̄diligat. p̄suis incognitū. Et si he amor v̄dicit. Greg. qdā cognitionē est. Et qualis cognitionē. Lerte expimētalis et suo modo p̄portionabilis tactui gustui vel olfactui et sensibiliō. Unde quāuis dicat ab aliquo amor esse eccl̄. hoc habet fortassis veritatem. loquendo de cognitionē luminosa. seu de claratina p̄portionabiliter ad visionē oculorum et aurium. Quia se manifestare non potest aut in aliū trāffundere. sapor et dulcor amoris per experientiā habitus. putin p̄cedenti tractatulo de meditatione. sc̄ cor disdicebat. **R**ursus pater et p̄ioribus qd̄ h̄ respōdere cor simplicis mediantis v̄l orāt. Si q̄ratur ab eodē qd̄ meditādo qd̄ orādo cogit⁹. qd̄ aspicit aut quid diligit. Recogito. dicere p̄t patrē meū celestey. bñ factorē meū r̄dēptōrē meū. saluatorē meū iudicē dominū. immo spōsum et amicū meū. Et si pergas v̄ltra requirere. Quis ē iste pater tuus. Luius essentie est: cui⁹ p̄fectionis. cuiusq; p̄ditionis. R̄ndeat. In

comphensibilis est et infūntus. Et ideo cōphendere ip̄m non laboro. Hatis mibi ē ip̄m. p̄ statu p̄nūtis q̄alij cognoscere sub eis que memorate sunt rōnib⁹. qz pater. qz p̄s us. qz benefactor. amicus. intimus. pulcer decors. et totus desiderabilis. p̄t p̄ponsa dicit in canticis. **V**nde et puer de q̄ p̄locuri sumus q̄renti a se q̄lis est pater tuus. nunquid p̄uis aut magn⁹. rubibūdus aut palidus. nudus aut vestit⁹. diceret nescio. nec h̄ scire dum in h̄ ecilio dego. p̄tendo. scia⁹ abunde cum nūcad ip̄ius. p̄nitiam venero. **H**ec itaq; cognitio sufficit mibi q̄dū ip̄e illuc et ego istic sum⁹. v̄sq; ad t̄ḡs bñplaciti sui. vt interīm s̄chonorē sibi dilectionem. obedientiā. reuerētiāq; toro conatu impendam. **V**iuīt ille cui adhuc puerulo suadebāt p̄i parentes. vt si poma. si nuces vel cetera talia h̄rē vellet. genua flecteret et illa a domino deo elevatis peteret manib⁹. **A**t vero puero ita faciēt. p̄jicebāt her ab alto loco v̄p̄uta a camino v̄l solario. ap̄ plaudentib⁹ q̄si et congruentib⁹ puerō ipsi parentibus et dicentibus. **V**ides dīlecti filii. q̄ bonum est orare dominum deum. q̄ talia confert orantibus.

Potula. XVI.

Pecūia vide plana. cōmuni⁹. res ḡia. sine periculis. sine difficultati⁹. bus. sine offendiculis vbi veritate habet ultimā prouerbium. Qui ambulat sim̄pliciter ambulat cōfidenter. **H**inc euēnit̄t̄ simplices sine litteris rapiant celū. vbi. lit̄terati et cōquisitores huius seculi. vbi p̄scrūtatores maiestatis. aurianes remanēt. aut op̄primunt a gloria. Legimus in ecclesiā. ca hist. de qdā sancta femina martyre. no⁹mine (si bñ recolo) Blādina. cū torquebat grauit̄ interrogaret de multis. **H**oc vñū solū r̄nēdebat. Christiana sum. Flec ab ea aliud poserat extorqueri n̄sum. Utinam sic fieret in omnib⁹ nobis meditari volen⁹. tibi in simplicitate cordis. conformiter ad apl̄m. qui ait. Nobil arbitrat⁹ sum me sc̄i. re inter vos. nisi dñm nost̄z iezum christū et h̄l̄c crucifī. **E**cce enī dum querit ali⁹ meditari in simplicitate cordis. occurrit vel naturales fantasie. vel diabolice illusions. q̄rentes q̄s v̄bi est de⁹ n̄ns. Au di p̄pham similib⁹ impeditū questionib⁹. **E**cprobauerūt mibi q̄ tribulat me inimi⁹ ci mei. dū dicūt mibi p̄ singulos dices v̄bi ē

II

deus tuus. Audi quoq; quid respondeat/
vt eti possis respodere simili. **N**ā post
q; dicit p; prophet. Quare tristis es anima
mea r; c. cōsequenter respondendo ait. Sa
lutarē vultus mei de⁹ meus. **N**ot est deus
meus est salutarē/aut saluatorē mei vultus
qui duplex sc̄ grātia & gloria eccl̄it. q; si di
cere veller. Deus meus est mibi lumen gra
tia & gloria & omne bonum. q; si amplius
curiose magis & fructuose. importunate
cogitatio interrogare perstiterit. expellat e
am & fuget meditatio tua. labello & manu
simplicitate. & humilitate. auertēdo ab ea
& nihil pendendo. tali respōlo brevi. sc̄ effi
caci. **I**pe est deus meus. domin⁹ meus / et
pater mens/ qui possedit me & fecit & crea
uit me. Quid vis ultra?

Notula.XVII.

Audafin scripture sacra & docto
ribus simplicitas vera/que plicas
non haber dolositas. falsitatis. aut
curiositatis. **S**ic iob simplex fuisse memo
ratur. nō simplicitate que opponit p; spica;
citate intellect⁹/ sed q; contraria est dolositati
& fraudi affectus. **S**icut & lapides ait de bo
q; cum simplicibus graditur & cum ipsis ē
sermocinatio eius. **S**icq; faciebat p; pheta
loquēs ad dñm in sancta simplicitate. Ut
kūmentū inqt fac⁹ sum apud te felix q; ta
liter simplex & tale in meū esse meruit. si tū
in via dñi. **N**ā fortitudo simplicis via do
mini. **D**e simplicitas. dum diversitatem
homīnum in naturalib⁹ morib⁹ / con
suetudinib⁹ / statib⁹ r; c. recogito / vide
precipue locū habere apud cōstitutos i of
ficijs religionū / ppter cōmūnem congrega
tionis vtilitatem et obedientia/ nec non il
los cōmūner omnes qui laborāt in vita
actua / & multis curis solicitudinib⁹ & oc
cupationib⁹ pregrauantur. et charitate
aliorum saluti intendentes. **T**alibus q; p
penō conceditur oculū vacandi subtili
tib⁹ inquisitionib⁹ catholice legis / neq;
suppet virtus / facultas / locus / tempus / r;c
ad recolligendū se in vnitate hmoi q; doce
a phis p; abstractiones mentales scholasticas
Idem vide sentiendū de maxima pte or.
q; do sub regulari in religiō ib⁹ militat disci
plina / q; s; coiter fatigat non modicū multi
plicitas / plūtias / & ptiuitas diurni piter
& nocturni. Addit abstinentie astertas /
crebz icūniū. lōge vigilie. malaques. las

bor assiduis. supiorū oburgatio. parium
indignatio. & penitentia vte vna & iugis
temptatio & veratio. **C**lar erit pie cōsidera
ti q; hec omnia nō pmittūt saltē vt frequēter
hūanā infirmitatē se libere & expedire trā
ferre in meditationib⁹ suis ad hmoi q; leb p
notauim⁹ phicas abstractiones. **P**nt nū
bilomin⁹ hi tales aut aliq; ex eis singulari
dei grā pūeti & adiuti / de q; minime dubia
uerum / q; nō ascēdere sublimi / atq; securi /
deducēte eos sup excelsa ipso victore deo in
psalmis canentes / q; plures alii / p̄s̄erit
phisica / q; tridie scrutatoꝝ v̄tinam non ma
gis curiose q; fructuose / scrutinia.

Notula.XVIII.

Icam⁹ adhuc aliqd de hoc medi
ationis modo / q; solet a corporib⁹
incipe / & ea sibi substertere / sed sa
luberrim⁹ & p necessariū siliū est in eisdē
nō susterere nec pedē figere. **A**lioq; vt frenē
sunt vel turpissima incurrit desideria ipse
meditātis. **A**ssignem⁹ horū rōnem. **C**onstat
plane vrtutē oēm q; corporeis vtiuit orga
nis / fatigatione / q; nō totale in ogatione
sua si nimis / tñtū defectionē pati. **C**on
stat insup ex h cogitationē oēm particulat
rem q; nimis / plus debito pfundat in ima
ginativa vel estimativa virtute. I lesionem
inferre sic fantasiā. ita vt n̄ maneat dñs
sui. neq; liber ad expellēdā hmoi cogitatio
nem. **P**ater hoc in oī passionē radicata. po
tissim⁹ nū in amore putuideri pōt in philo
capitid⁹ / qui q; s; nūl differunt a maniacis &
insaniētib⁹. **V**ivit adhuc qdā iuvenis / q
suā taliter fuit in vnius amore mulieris fa
tasiā / q; in ripa cuiusdā existē fluminis
existimabat se illā corporaliter videre in alte
ra eiusdē fluminis ripa. vnd satagebat na
tādo venire ad candē. **S**ed forsi verbere
adhibito sanat⁹ est. & fantastā deceptiō
intellexit. **V**ivit quoq; qui aliter & castum
exercens semetipm in legēdīs meditationi
bus anshelmi & eas in affectū trahēdo / ad
hoc deuenit ppter indiscretū labore hmoi /
vt solus aspect⁹ libri in q; ptiuebank scripti
sibi cum nausea post causaret horrore; pa
riter & timorem / capitib⁹ vertiginem.

Notula.XIX.

Egi pridem libz quendā quē vir
go certe deuota cōposuisse dicebat
De cuius dictis in memori mēte hoc

vnum diligenter retinui et notaui. quoniam id p multa expertus dictum rectissime cautissime repperi. Nihil est inquit magis mihi suspectum quamor etiam circa deum. Non sibi hoc in lectione quadam edita p modum tracatuli de probatione verarum revelationum typu numismatis. Est enim passionum omnium vehementissima dilectio/qua propter semper eger discretionis freno. Vinit mulier que castitatem cum viro ppro/missa (nec aperiendo) rigoris tenore seruabat. Hec nibilominus amoris spirituali se das aut dare putans carnale (nescio quid) aut fedum pati se fatigabatur in corpore. Quae rursus ut alie plures sub velamine deuotio(nis) (quale deuotionis vel amē/magis q̄ ip̄ sam deuotionem nonnunq̄ mulierculas et viros muliebriter cōpletionatos/vel habere vel retinere quis nesciat nō esse diffi- cillimum) ad personas aliquas de sanctitate famatas prolapsa. nūc ad hanc. nūc ad illas diligēdas furore ducebatur magis q̄ amo-re/ita v̄sui compos nō fieret/nec v̄llis arceri mōtis posset ad moderationē in amo-re tenēdum/q̄ nisi fortiores et virtuosiores in amore cōpēcēdo fuisse illi quos amabat viri. profecto/credendū/res ipa in pes sumum exitū medium coram deo sed etiāz bōminib⁹ vertisset.

Notula. XX.

A Ed ad quid sit istoꝝ cōmemoratio flimurum et suadēamus et inculcēmus. q̄ sibi nobis est/ne meditantis animus der se/sed accōmodet/uita verbum. Seneca/rebus corporalib⁹ cōsiderādis. hoc est dicere q̄ p̄tinus euolare studeat ad meditationes vniuersales quales prenotauimus. Quoniaꝝ ita vitabitur lesionis virtutis fantastice periculum. ita quoꝝ fieri illud. Oculi mei semper ad dominum. Et consequenter illud. Quoniaꝝ ipse eueller de laqueo pedes meos. **D**icitur fabula de vulpe et murilego. Quesitūt vulpis. Quot modos et circuītos sciret contra caninos insultus. Respondit muri legus. tantum vnicum. Vlach inquit vulpis. Ego millo noui et habeo talibus saccū plenum. Euenit inter loquēdum multitudine canum venantium. Durilegus et audiuit latratus canum confessus exiliit in arborem sursum. Vulpis vero infra fatigas

bunda velox pergebat circumēundo. Tādem cum fatigata deficeret prelāstudine et canum morsibus parceret/ imprōperauit murileg⁹ vulpi suos multos circūitus/ atq̄ dēris⁹ dicens plus sibi profuisse suūvni cum in arborem saltum/ q̄ ei om̄es sui m̄tiplices circūitus

Notula. XXI.

R Eferit seneca simile aliqđ dictū ab alcero alteri p̄hoꝝ. qm̄ plus pficit vnū morale pceptum si v̄su conti-nuo in illo te exercueris/ q̄ multa si negleḡeris v̄sum. Exemplū de luctatore. Cap-plicem⁹ hec ad p̄positū et dicam⁹ q̄ bicv̄sus bec exercitatio meditātis esse debet ut assi-due discat ad oēm corporis rei intuitum/ le-uare sursum cor suū/velut in vniuersalem quandā recogitationē diuine bonitatis. diuine sapientie et potestatis. et ita de similib⁹ iuxta sensator⁹ exteriū vel inten⁹ q̄litatez/ qm̄ laquei et rhetia sunt in infimis. Quid mirandū si sp̄us instar avis dū insidet mo-rans in eis capiatur et irretiatur/ sed si mor-euolēt securus erit.

Notula. XXII.

E uit hoc stoicoꝝ (quoꝝ seneca nō infim⁹ fuit) institutum/ ut mens vi-nili aliq̄ et forti cogitatione animū stabilire/ que valeret ad virtutē. Liti⁹ eēt vagari per multa dū casta sit et ordinatava-gatio. Hec aut cogitatio vel reciuis medi-tatio versabat ap̄d eos circa factū quoddaz virtutis simila cbrum/qđ honestum voca-bant vel honestatē dum sua vi nos trahit etallucit/ nec ppter aliud queri haberet. Et ve-ro diuinius actū est nobiscum/ qui v̄eram⁹ solidam virtutis et felicitatis rem tenem⁹ non solum imaginem/ queres non sola ra-tione nobis/ sed fide certa. pponitur tenen-dia/ querenda. meditandaq̄ ingiter. Dā-nuducunt̄ nos odia adhōcipm/ si n̄ abus-timur/ si nō signis/ nutib⁹ et vmbrib⁹ ibese-rim⁹ relicta veritate. Esset ei hoc v̄tq̄ bo-minis insipietis et stolidi. **D**icimus hoc ad inculcadū magis et magis. recessū a cor-poralib⁹ cōsideratione diuitia nimis et fīca qm̄ si eis oībus laquei sunt. decipule sunt picula sunt/ pedib⁹ (iuxta sniam sapientis) insipientium. Dicet aliqđ phibes igit̄fie-ri imagines aut intueri. phibeads pseq̄nter

ff 2

Carmen ad idem

necessa est et litteras et ita quod reliquum erit me dicatur. Non demus quod imaginum nec visus nec intuitus prohibet sed talis in bello quod me dictatis cor nescium seruit qui circuligatus funibus aut inviccatum detinet. Supuola reigit frequenter mitatur etiam si recidere crebro cogatur.

Notula. XXII.

~~Et~~ timescimus in nostro multiloquo causare cuius fastidium nihilominus quia solet in exercitatis ad quales est sermo sensus/plicere particularis exemplificatione. Subiungam exemplum hoc unius de plurimis. Et quoniam dicente sapiente. Imitum sapientie timor domini. Detimore domini constituiamus ante meditationis nostre oculos. exemplum illud celebre a quo cespisse dicitur ordo carthusianorum. Mortuus est quidam magnus reputationis magister apud scholasticos. Parabant eum in templo. Venit vox Justo dei iudicio accusatus sum. Dilata est sepultura in die alterius. Tunc audiuta est vox. Justo dei iudicio iudicatur suus. Tertia die in qua dilatio sepultura iterata facta exiit/infonuit vox. Justo det iudicio condemnatus sum. Ecce in his est positum coram meditationis oculis iudicii tremendi. ac curationis. indicationis. et condemnationis spectaculum. Decitque materialia et similia videri postquam die apud utrumque forum ecclesia sticu scilicet et civile. Quae cor meditationis potest spiritualiter quasi quotidie intra se practicare/ut se ad diuinum timorem sic excitet. Attamen inter hec ad sedem misericordie quæsteste beato Jacobo superexaltat iudicium tremebundus et fiducia non destitutus appelleret. dumque miserere de ipso est. toto illi cordis affectu se submittat. Sic predictum de meditata spirituali scripturam in vulgariter quoniam exemplo mendicorum manuduceremur elemosinas spiritualibus querere multo magis. sed ulioque affectu mestis. Sic in sensu latrali psalmorum David et se docuit. Sic pia quidam mulier dolorē de positione filiorum/retorquebat super aie sue suis et aliorum spiritualibus angustiis cogitandum/ac ita puidet et salubriter conuertebat tristiciam tristalem in spiritualem. et exsequenti in leticiam. Siquidem verum est beatos esse sic ingenii. quoniam ipsi solabuntur. Non enim in his similitudinibus corporeis figi. sed ad spiritualia consideranda sine loco/

sine situ/sine colore/sine figura/continuo meditatione cordis reflecti.

Notula. XXIII.

Ampliauerim et si non ut voluimus. in vicinis putvaluimus. licet non satis modum simplificandi cor in meditatione. Sed an satis compleuerim ius dicere cui placet. Sed et imperfectum nostrum suppletat deus qui solus sensum aperit ut intelligant scripture neduz que in libris. sed etiam que in universis creaturis per varia descriptione sunt exempla quoniam ad dei legem honorum. etram edificationem. et per consecrationem felicitatis eternae. Porro quicquid hic edoctum videtur super simplificatione cordis traduci poterit faciliter ad cordis stabilitatem. de quod dicit apostolus. Bonum est gratia statibilis cor. dum docet cor vel stare in deo/vel non eligari diutius ab eo. ut sic ibi nostra fira sint cor: da ubi vera sunt gaudia. Trabilius potest ad cordis modificationes. De qua David. Cor mundum crea in me deus. Que modificatione fit cum ipsum cor a multis et periculis etiam difficillime fantasmatum cor: palium stragio visco umbra. seu fuligine assuet separari. Posset denique sub simplificatione cordis introduci directio vel rectitudine cordis. Sed erit super hac pericularis dominus volente decisio. De quod rectitudine est illa psalmista exclamatio. Quoniam bonus israel deus. his quod recte sunt corde. Et itaque loquitur nbi in directione cordis. Finis

Carmen de sim-

plificatione cordis.
Vis vero liber cognoscere simplificetur.
Cor sursum remeas infima despiciat.
Datene trahit infectas res conditiones.
Duo magis a summo distat origo sua.
Hoc in sole notes et lumine sed viceversa.
Dum redit ad primum spiritualis lapit.
Nescio hois mundum sua per simulacra recepti.
Sensibus effigiat spiritus similem.
spiritus est neptus et quod dignit spiritus ista.
Detinat redditio libera per primo fuit.
Principium rebus primum speculando creatis.
Obiecto cum nullo criminis lesta iacet.
Infectur carnis oculus. sed ebet rationis.
Loquitur platinus lumine pene caret.
Par sit iumentis et cor ge mersa grauaf.
Declivus stolidam vicibus visit humum.